

Solveig Munk
Enhedslisten

9. september 2025
Side 1 af 5

Svar på 10-dages forespørgsel fra Enhedslisten vedr. borgermøde om lokalplan 1165 for Frydenlundcenteret

Solveig Munk fra Enhedslisten har fremsendt en 10-dages forespørgsel til Teknik og Miljø vedrørende borgermødet om lokalplan 1165 for Frydenlundcenteret afholdt tirsdag den 12. august 2025. Teknik og Miljø's besvarelse følger nedenfor.

TEKNIK OG MILJØ
By og Natur
Aarhus Kommune

Spørgsmål 1: Hvorvidt er naboer og borgere i området blevet inddraget på et så tidligt tidspunkt, at de reelt har haft mulighed for at få indflydelse på planen? Jvf. fx 'Flere aarhusianere har følt sig overhørt. De har oplevet, at dialogen mellem borgere og kommune er blevet sværere og at deres stemme ikke rigtig tæller, og at tilliden bliver sat på prøve. Det skal vi tage alvorligt.' (Sammen om byudvikling, s. 4). 'Mere reel indflydelse: Borgerne skal deltage dér, hvor de faktisk kan påvirke beslutninger.' (Sammen om byudvikling, s. 9). Modellen for borgerinddragelsen i byudvikling 'skal sikre, at aarhusianerne bliver inddraget tidligere i den fysiske udvikling af Aarhus Kommune.' (Do, s. 6) 'En styrket praksis for borgerinddragelse i byudviklingen skal muliggøre, at borgernes perspektiver får en større betydning.' (Do, s. 9).

Forvaltningsstaben
Karen Blixens Boulevard 7
8220 Brabrand

Sag: GEO-2018-022972

Svar:

Lokalplansagen blev påbegyndt i 2018, hvor det første inddragende møde med de to fællesråd i området blev afholdt. Siden 2018 har der været afholdt inddragende møder med fællesråd, grundejerforeninger mv. og desuden offentlige borgermøder.

Nedenfor følger en oversigt over de møder som har forskellig karakter af inddragelse, der har været afholdt siden lokalplanarbejdets opstart.

Dato	Deltagere (foruden Teknik og Miljø)	Formål
23. august 2018	De to fællesråd	Drøftelse af proces for lokalplan Frydenlund
2. oktober 2018	Fællesråd og udviklere	Planlægning af borgermøde
27. november 2018	Offentligt borgermøde	Præsentation af projektet samt workshop
6. februar 2019	Fællesråd	Opfølgning efter borgermøde og den forudgående offentlighedsfase

7. februar 2019	Grundejerforeninger	Opfølgning efter rådmandens behandling af prioriteringsnotatet.
Længerevarende projektafklaringsarbejde 2019-2024		
Marts 2024	Fællesråd, grundejerforeninger og boligforeninger.	Udviklerne fremlagde reviderede projektforslag. Teknik og Miljø fremlagde proces.
Maj 2024	Offentlig digital inddragelse	14-dages digital "på stedet" høring vedr. projekterne.
Juli – september 2025	Offentlig høring og borgermøde (12. august 2025).	Offentlig høring af lokalplanforslaget og forslag til kommuneplantillæg.

28. august 2025
Side 2 af 5

På baggrund af ovenstående, er det forvaltningens vurdering, at der har været tilrettelagt en proces, hvor naboer og borgere i området er inddraget på så tidligt et tidspunkt, at de har haft mulighed for at få indflydelse på planen.

Spørgsmål 2: Hvis der har fundet en tidlig borgerinddragelse sted: Hvorvidt har borgernes stemme så ændret på projektet? Jf. fx 'I byudviklingsprocessen er borgeren ekspert i det levede liv i området – en uvurderlig kilde til indsigt i lokalområdets daglige liv og rytme. Samtidig er borgerinddragelsen vigtig for at sikre politisk legitimitet i beslutningstagningen, da borgernes input kan bidrage til at underbygge politiske beslutninger med reelt lokalkendskab og en bredere forståelse af områdets behov og ønsker.' (Sammen om byudvikling, s. 9).

Svar:

Der er foretaget ændringer i projektet, som følge af bidrag fra borgere, foreninger og fællesråd:

- Større variation i boligtyper fra udelukkende små ungdomsboliger til en variation af boligstørrelsen fra 25 m² til over 100 m².
- Nye grønne offentlige byrum mod Viborgvej (begrænset byrum i første projektforslag)
- Nye grønne offentlige opholdsarealer mod nord på Frydenlund-grunden (ingen offentlige opholdsarealer i første projektforslag)
- Allétræer på Frydenlunds allé (via udbygningsaftale)
- Det private grønne område mellem delområde I og II bliver afskåret for adgang fra de nye boligbebyggelser
- Tryghed øges med lys og fornyelse af rampeområdet
- Arkitektonisk tilpasning og arkitektonisk kvalitet

Der er også emner, hvor borgernes inddragelse ikke har ført til ændringer:

- Projektets samlede størrelse i højde og tæthed

- Projektets samlede antal parkeringspladser
- Byggemulighed på delområde II (cykelhuset) uden vejadgang
- Byggemulighed, højde og tæthed på i delområde I (gårdhavehuset) mod nord

28. august 2025
Side 3 af 5

Ovenstående emner er helt eller delvist belyst i miljøvurderingen, som ligger til grund for den politiske behandling af sagen.

Spørgsmål 3: Hvis borgerne ikke er blevet inddraget tidligt, hvorfor er det så ikke sket?

Svar:

Se svar på spørgsmål 1.

Spørgsmål 4: Borgerinddragelsen skal sikre politisk legitimitet i beslutningstagningen. Vurderer rådmanden og forvaltningen, at det er sket her? Jvf. fx 'borgerinddragelsen [er] vigtig for at sikre politisk legitimitet i beslutningstagningen, da borgernes input kan bidrage til at underbygge politiske beslutninger med reelt lokalkendskab og en bredere forståelse af områdets behov og ønsker.' (Sammen om byudvikling, s. 9).

Svar:

Lokalplan 1165 er et fortætningsprojekt i eksisterende by, som tilfører mange nye boliger, en dagligvarebutik og udvalgsvarebutikker. Projektet er væsentligt større og tættere end de omkringliggende bebyggelser. Planområdet ligger imidlertid i en i Kommuneplan 2017 udpeget "vækstakse for den planlagte letbanes 2. etape". Vækstaksen er prioriteret til fortætning, da området kan styrke et eksisterende tyngdepunkt (lokalt bydelscenter) og et kommende letbanestop. Planlægningen er således i tråd med ønsket om at fortætte byen langs indfaldsveje og kollektiv trafik.

Den planlagte udvikling af området vil være en relativ stor forandring i forhold til de eksisterende forhold, og nogle naboers udsigt forsvinder og andre oplever ny skyggepåvirkning. Fortætning i den eksisterende by vil være en konkret afvejning af forskellige interesser og hensyn; borgernes, lokalområdets, politisk, byudviklerens og planfaglige. Den politiske legitimitet består i, at byrådet gøres bekendt med de synspunkter og faglige opmærksomhedspunkter, der måtte være, så de kan træffe en afgørelse om lokalplanen på et oplyst grundlag.

Spørgsmål 5: Giver Jan Schoubys betragtninger om, at der hersker for stor forvirring om definitionen på borgerinddragelse anledning til overvejelser hos rådmand og i så fald hvilke?

Svar: At Aarhus Kommune arbejder med borgerinddragelse i byudviklingen betyder, at borgernes og lokalområdets holdninger, stemmer, behov og forslag afvejes i eksempelvis plansagsbehandlingen og den politiske behandling sammen med alle de andre forhold i plansagen.

28. august 2025
Side 4 af 5

Borgerinddragelse har dog ikke kun én betydning og definition, ligesom vi ikke kun afvikler én slags borgermøder. Inddragelse har mange facetter, som forvaltningen har arbejdet med længe, og som nu også er blevet beskrevet i "Sammen om byudvikling". Hvordan inddragelsen skal ske, hvad den skal spørge om og hvilke aktiviteter og metoder, der anvendes, bestemmes med udgangspunkt i den specifikke planlægning og omstændigheder ved sagen. Dette kan potentielt afstedkomme forvirring, da borgerinddragelsen vil være differentieret, da de vil blive vurderet forskelligt.

Med henvisning til svar på spørgsmål 1 har der siden 2018 været benyttet flere former for inddragelse af borgere, grundejere, boligforeninger og fællesråd. I den specifikke sammenhæng med lokalplan 1165 Frydenlund Centeret, som er i sin afsluttende høring, var formålet at orientere om proces og muligheder, informere om plansagens indhold og projektets arkitektur med mere samt klæde borgerne på til at skrive et høringssvar.

Spørgsmål 6: Hvad er rådmandens kommentar til forløbet af borgermødet den 12.8. og til borgernes kritik af det? Giver det anledning til ændringer i måden forvaltningen afholder borgermøder på?

Svar:

Det er beklageligt, at borgermødet den 12. august 2025 fik en udfordrende indledning, og at der opstod en situation, som påvirkede dialogen med borgerne. Forvaltningen har et vedvarende fokus på at udvikle og forbedre de mødeformer, vi anvender, når vi inviterer borgere til dialog. Derfor gennemfører vi altid en evaluering af de afholdte borgermøder med henblik på at identificere erfaringer, der kan anvendes i den videre planlægning.

Det konkrete møde om lokalplan 1165 vil ligeledes blive genstand for en evaluering, hvor vi blandt andet vil se nærmere på kommunikation forud for mødet, deltagerantal og mødeformat, valg af lokation samt anvendte materialer og oplæg. Evalueringen skal bidrage til at afklare, hvordan vi kan tilrettelægge møderne, så de bedst muligt understøtter både information og dialog.

Forvaltningen vurderer allerede nu, at der kan være behov for at justere formen på fremtidige borgermøder. Et centralt spørgsmål er, hvordan vi kan skabe rammer, der giver plads til, at alle stemmer kan komme til orde, samtidig med at alle deltagere har mulighed for at høre hinanden. Erfaringer viser, at traditionelle opstillinger med scene og stolerækker ikke altid er hensigtsmæssige, og vi arbejder derfor med alternative greb. En mulighed, som aktuelt vurderes, er en tydeligere adskillelse mellem rene informationsdele og

dialogbaserede elementer, herunder i nogle tilfælde ved at opdele aktiviteterne i tid eller rum.

28. august 2025
Side 5 af 5

Med venlig hilsen

Nicolaj Bang
Rådmand

/

Henrik Seiding
Direktør